

Gyeprekonstrukció egy ökológiai gazdálkodási gyepterületen

Koleszár Sándor

ÖKOLÓGIAIGAZDÁLKODÁSI MÉRNÖK MSC

Állattenyésztési Tudományok Intézet, Állattenyésztés-technológiai és Állatjólléti Tanszék

Dr. Bajnok Márta

Évek óta végzek madártani megfigyeléseket, felméréseket, monitoring programokat. Ezek során rengetegszer tapasztalom mezőgazdasági területeken, gyepeken, hogy az ilyen jellegű élőhelyeken költő, táplálkozó fajok és egyedek száma is csökkenést mutat. A biodiverzitás ilyen szintű csökkenésében az ember nagyon komoly szerepet játszik. Az inváziós, idegenhonos fajok betelepítése mellett, a monumentális, monokultúras, gépesített mezőgazdaságba nem férnek bele a mezővédő erdősávok, mezsgyeárok, kis csatornák, kiöntések, bűvósávok, magányos fák és egyéb környezeti elemek melyek mind az ökológiai hálózat részei. Ezek az ökológiai foltok, folyosók fontos élő-, táplálkozó-és pihenőhelyei nem csak a hazai költő fajoknak, hanem a vonulások során is komoly szerepet játszanak.

A keskenylevelű ezüstfa erőszakos terjedése nagy mértékben csökkenti a biológiai sokféleséget. Célkitűzésem volt, hogy adatgyűjtéssel bemutassam és ezáltal felhívjam erre a problémára a figyelmet. Mivel az egyik felmérési helyszínemen pár év alatt megfigyeltem a keskenylevelű ezüstfa agresszív terjeszkedését és a monitoring során a terület elszegényedését madárfajok szempontjából, elkezdtem keresgélni, hogy a folyamat visszafordítására milyen lehetőségek vannak.

Egyed István ökológiai gazdálkodó rengeteg hazai őshonos fajt tart; szürke marhákkal, bivalyokkal és szamarakkal végez ökológiai legeltetést, melynek komoly természetvédelmi vonzata van. Az általa hasznosított területeken visszaszorításra kerülnek az inváziós növényfajok és rengeteg speciális, különleges élőhely jön létre.

Szakdolgozatom során megpróbáltam bemutatni az inváziós növényfajok, esetünkben a keskenylevelű ezüstfa, biodiverzitás romboló hatásai. Ehhez növénytani felmérést végeztünk, valamint több fordulóban mértem fel és gyűjtöttem adatot a területen előforduló és fészkelő

madárfajokról. A madár fajok előfordulása, természetvédelmi jelentősége jól jellemezte a területek Natura 2000 ökológiai hálózatban betöltött szerepét.

A két terület közül az egyiken aktív visszaszorítása zajlik (Királyberek, Pátka) az inváziós növényeknek, legeltetéssel és tisztító kaszálással. A másik területen (Pákozdi volt orosz lőtér, Pákozdi) az ezüstfa szinte korlátozás nélkül tud terjedni. Az állatok és azoknak legelő hatása szinte háromszor akkora madárfajsza­mot, több költő egyedet, több fokozottan védett és Natura 2000 jelölőfajt eredményez. Amíg az egyik terület egyre rosszabb állapotba kerül a másik, a Királyberek­i rész, egyre nagyobb biológiai sokféleségnek örvend.